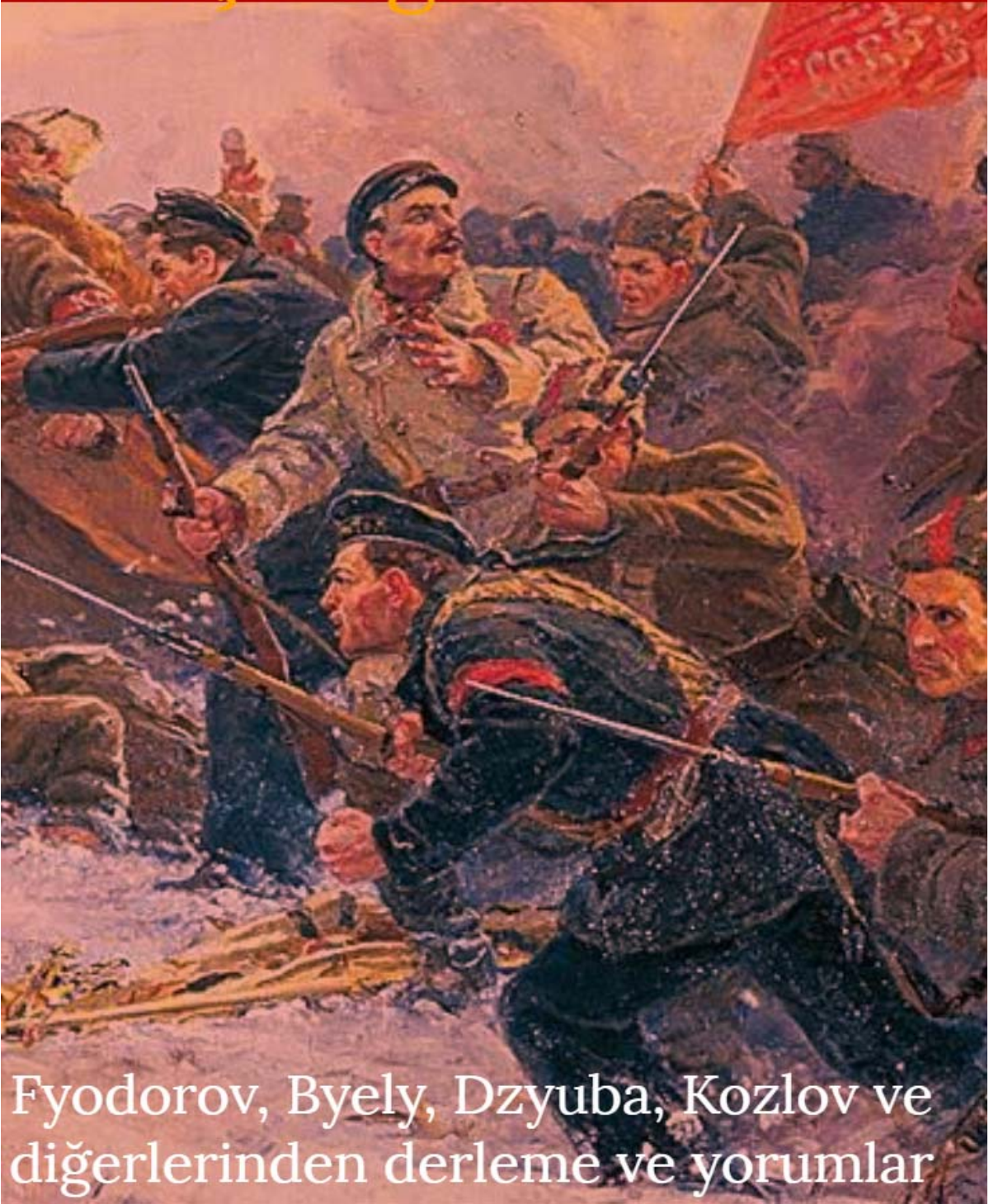

Markсист Leninist Savaş Değerlendirmesi

Fyodorov, Byely, Dzyuba, Kozlov ve
diğerlerinden derleme ve yorumlar

Savaşların Marksist Leninist değerlendirmesi

Savaş Nedir
Haklı ve Haksız Savaşlara yaklaşım
Savaşların Türlerine göre sınıflandırılması
Halk Kitlelerinin Rolü
İdeoloji ve Savaş

Çeviriler ve Derleme

Savaş Nedir? Savaşların ML Değerlendirilmesi Üzerine

*Bu yazı **Sovyet yazarlarının** * "Savaş" üzerine yazıları temelinde, onlardan aldığı notların günümüze yorumlanan bir "**çeviri-yorumlama - derleme**" si olarak bir kaç bölümde yayınlanacaktır.*

" darkafalının düzeyine inerek kendini alçaltmayan Marksizm, belli bir savaşın ilerici sayılıp sayılmayacağını, demokrasinin gerekleriyle proletaryanın çıkarlarına hizmet edip etmediğini ve bu anlamda haklı, meşru, vb. olup olmadığını belirlemek amacıyla, her savaşın tarihsel bir tahlilden geçirilmesini gerektirir." Lenin

Savaşların karakterinin Marksist tanımlaması, bir dizi gelişmelere bağlı olarak gelişmiştir.

1- Tekel öncesi kapitalizm çağında **ulusal savaşlarda** savaşanlar farklı amaca yöneliklerdi: bir taraf **saldırgan** yolu, diğeri **kurtuluşu**. Bu nedenle, saldırgan ve savunmacı olarak bölünme, bu **savaşların siyasi içeriğini** belirginleştirmişti. Tekelci kapitalizme özgül, dünyanın yeniden paylaşımı için **emperyalistler arası savaşlarda**, her iki burjuva gruplar tarafından yürütülen **savaş, ilhak ve gerici** olduğu için, "kendilerini savunan" taraf tan, yani "haklı" taraftan bahsedemeyiz.

2- İkinci Enternasyonal liderleri, Birinci Dünya Savaşında, savaşa katılan emperyalist devletlerin siyasi amaçlarına **haklı- haksız kavramlarını uygulamaya çalıştılar**. Onlar bu savaşın saldırgan amaçlarını gizlemeye çalışarak, "**savunma**" sloganını kullandılar. Böylece bu oportünistler, **yeni tarihsel koşullarda "savunma"** savaşı kavramını tahrif ettiler. Sosyal-şovenizmi ortadan kaldırmak için ve savaşlarda işçi sınıfının yeni taktikler formüle etmesi, modası geçmiş kavramlardan kurtulması, ve yeni bir şekilde, **emperyalizm çağında savaşların karakterize edilmesi** gerekiyordu.

3- Dünyada görülmemiş ölçekteki çatışma, bu **kavramları netleştirme sorununu** temel bir görev haline getirdi. **Emperyalistler arası savaşlara** çekilen milyonlarca insanların savaş konusunda net bir anlayışı olması gerekiyordu. Bu şartlar altında **savaşların haklı ve haksız**

olanlar biçiminde ayrıştırılması, **emekci kitlelerin sadece devrimci iç savaşları** desteklemesi ve **haksız emperyalist savaşlara karşı** mobilizasyonu ve seferber edilebilmesi için, **işçi sınıfının siyasi çizgisini** tanımlamak hayati önemli bir sorun haline geldi.

Sadece Marksist-Leninist teori savaşların siyasi içeriğine bağımlı kalarak, ahlaki-siyasi değerlendirmesine **objektif, bilimsel bir temel sağlayabilir.** (1) *Lenin, Collected Works, Vol. 23, p. 196.* Onun **doğruluğu sayesinde** böyle bir değerlendirmenin kitleleri hareketlendirme ve organize gücü vardır.

Savaşların **doğru değerlendirilebilmesi** için, her savaşın siyasi içeriği ve sosyal karakteri, savaşların özü, ekonomik kökleri ve siyasal, sosyal kaynakları Marksist-Leninist ilkeler temelinde belirlenmesi gerekir. **Bu ilkeler, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin zamanımızda her somut savaşa karşı** izleyeceği siyasi çizgisini belirlemesi açısından son derece önemlidir.

Savaşların **ortaya çıkışına neden olan** sosyo ekonomik koşulları, **siyasi amaçları** ve oynadıkları **tarihi roller** farklılık taşır. Lenin "Savaşlar oldukça çeşitli, farklı, karmaşık şeylerdir, savaşa genel karakteriyle yaklaşılamaz" (2) *V. I. Lenin, Collected Works, Vol. 35, p. 273.* der. Her savaşın kendine özgül karakteri ve özgül tarihsel koşullarda **varolan çelişkilerle belirgenleşmiş** olan somut analizi tüm **diğerlerinden farklıdır.**

Savaşların **biçimleri** olarak, **her askeri çatışmanın da** kendine özgü özellikleri vardır, ancak bu farklılık **onun sınıfsal karakteri** ve o savaşın **siyasi amaçları** doğrultusunda bir değerlendirme yapılması gerekmez anlamına gelmez.

Savaşın sınıfsal niteliği, siyasi içeriği ve sosyal karakterini ortaya çıkarmak için yapılan analizin doğruluğunu, **Marksist ilkenin tutarlı kullanımı sağlar.** Savaşın **siyasi içeriğinin ne olduğunu tesbit etmek,** onun sınıfsal karakterini, savaşa neden olan nedenleri, hangi sınıfların sürdüğünü, hangi tarihi, ekonomik etkenlerin neden olduğunu belirlemek demektir. **Böyle bir analiz,** ilerici sınıfların savaşa karşı bunu destekleme veya buna karşı olma konusunda **doğru bir karar vermesi ve tavır alması açısından çok önemlidir.**

Savaşın siyasi içeriği toplumun yaşamında oynadığı tarihsel rolü belirler. Siyasi içeriğine bağımlı olarak savaşlar toplumun gelişimi anlamında, **ilerici veya gerici bir rol oynayabilirler**. İşte bu ayırım, Lenin'in savaşın siyasi içeriği prensibini teorik ve pratik açıdan çok değerli kılar.

Savaşların siyasi içeriği, bunların haklı ve haksız olarak bölünmesi **organik olarak birbirine bağlıdır**. Bütün uzlaşmaz toplumlarda tarihsel olayların tüm ahlaki değerlendirmeleri, sınıfsal-siyasi temele dayanır. Bir savaşın ahlaki-siyasi karakteristiği onun sınıfsal doğasını ifade eder. **Onun karakteristiği her savaşın somut tarihsel koşullarda oynadığı somut rolü yansıtır, keyfi değildir**. Haklı savaşlar haksız olanlardan, ilerici veya gerici, kurtarıcı veya saldırgan amaçlarına göre ayırt edilir.

Sömürüden ve ulusal **baskıdan kurtulma**, özgürlük ve toplumsal ilerleme uğruna, ya da (emperyalist olmayan) devletin egemenliğini savunma yolunda **bir saldırıya karşı kurtuluşu için** yürütülen herhangi savaş, **haklı bir savaştır**.

Bunun tersine, diğer halkları, **yabancı toprakları ele geçirmek**, kölelik ve yağmacılık amacıyla emperyalistlerin başlattığı herhangi bir savaş, **haksız bir savaştır**. Böyle savaşlar, emperyalist **burjuvazinin siyasetlerinin devamı**, ezilen sınıfların ve halkların devrimci-kurtuluş hareketleri ni bastırmak, **şiddet yoluyla sosyal gelişmenin önünü kesmek** ve sömürücü sistemlerini güçlendirmek içindir.

Lenin her zaman **savaşların meşruluğu** ve haklılığı ile bunların **ilericiliği arasında yakın bir bağlantı** olduğunu söyler. (3) 88 V. I. *Lenin, Collected Works, Vol. 29, p. 343*. Lenin aynı yazısında, "haklı ve haksız savaşlar, ilerici ve gerici savaşlar, gerici sınıfların sürdürdüğü savaşlar, ilerici sınıfların yürüttüğü, sınıfsal baskıyı sürdürmek amacıyla yürütülen, sınıfsal baskıyı ortadan kaldırmak amacıyla sürdürülen savaşlar vardır..." diye devam eder. (3) **Saldırgan savaşlar haklı olamaz** ve haksız savaşlar tarihsel ilerlemeyi engeller.

Haklı savaşların ilerici amaç ve hedefleri vardır. Haklı bir savaşın siyasi içeriği, bir halkı sosyo ekonomik kalkınmayı engelleyen baskı ve sömürüden kurtarmaktır.

Bu bağlamda, tekel öncesi burjuvazinin sürdürdüğü ilerici savaşların aynı zamanda saldırgan haksız eğilimleri sergilediğini akılda tutmak önemlidir; bazen bu, savaşın toplumsal karakterini değiştirip o nu kurtuluş savaşından saldırgan bir savaşa dönüştürebilir. Örneğin bu, Fransanın 18. yüzyılın sonunda yaptığı savaşlarda ve 1870-1871 Fransa-Prusya savaşında olduğu gibi. **Bugün bile kapitalist ülkeler** özgül, somut koşullarda **ilerici savaşlar yürütebilirler, ancak** onların burjuva politikalarının **emperyalist eğilimleri** kendisini her zaman gösterecektir.

Bütün antagonistik oluşumlarda, savaş ve barış zamanında, ilerleme **emekci halkların kan ve ter leri pahasına,** onların mahvoluşu ve baskılar yolu ile elde edilir. "... **Tarih,**" diyor Engels "**en acımasızlık hakkındadır** ve o sadece savaşta değil 'barışta' da ekonomik gelişmede de **cesetlerin yığınlarının üzerinde zafer arabasını sürer**" (4) *Engels to N. F. Danielson, February 24, 1893.*

Bu nedenle, ilerici sonuçlara yol açan **bütün tarihi olayları "haklı" olarak kabul etmek hatalı olur.** Bir savaşın karakteri konusunda **onun siyasi hedefleri** ile onun (dolaysız ve dolaylı) **tarihsel sonuçlarını** birbirine karıştırmamak gerekir.; bu **sonuçlar** genellikle savaşın kendisinin sonuçları değildir, fakat diğer sosyoekonomik, siyasi ya da kültürel etkenlerin sonuçlarıdır. Savaşı başlatan sömürücülerin çıkarlarının tersine, kendi çıkarları doğrultusunda ayağa kalkan kitlelerin rolü bu **sonuçlar in niteliği anlamında** önemli bir örnektir.

Haklı savaş kavramı öncelikle, işçi sınıfının ve diğer ezilen sınıfların, emekçi kitlelerin, onları ezen **zalimlere karşıbağımsızlık,** demokrasi ve devrimci-kurtuluş **savaşlarına uygulanabilir.** Artan Emperyalist baskılar ve saldırılar nedeniyle oluşan **bu tür savaşlar,** tarihsel ilerlemeyi engelleyen gerici güçlerin yok edilmesi için önemli bir araçtır. Bütün savaşlar yoksulluk ve yıkıma neden olmasına rağmen, **devrimci savaşlar,** siyasi hayatı yeniden kurma ve sosyal gelişimin seyrini hızlandırmanın temelini atar.

Devrimci-kurtuluş savaşlarının meşru ve haklılığı, ulusal bağımsızlık ve sosyal ilerleme mücadelesinde askeri araçlar kullanmanın rasyonelliği ile karıştırılmamalıdır. **Ezilen sınıflar ve halklar kendi istekleri ve iradeleriyle**

silahı ele almazlar. Onlar sömürücüleri tarafından, başka **alternatif bırakılmadığından**, ya da dışardan saldırgan bir durum olduğundan bunu yapmaya mecbur bırakılırlar. Bu durumlarda **haklı**, kurtuluş savaşı, gerici sınıfların saldırgan, sömürü ve şiddetine **karşı koyma karakterini kazanır.**

Haklı ve Haksız savaflara yaklaşım

” Peki, bir savaşın "özü"nü nasıl tanımlayabilir, nasıl ortaya koyabiliriz? Savaş siyasetin devamıdır. Öyleyse savaş öncesinde güdülen siyaseti, savaşa yolaçan, savaşı ortaya çıkaran siyaseti incelememiz gerekir. **Bu siyaset emperyalist bir siyasete**, yani mali-sermayenin çıkarlarını güven altına almak, sömürgelerle yabancı ülkeleri soymak, ezmek **amacını güdüyorsa**, o zaman bu siyasetten doğan savaş **emperyalisttir**. Eğer güdülen siyaset **ulusal kurtuluş siyasetiyse**, yani ulusa zulmedilmesine karşı olan yığın hareketinin ifadesiyse, o zaman bu siyasetten doğan savaş, **ulusal kurtuluş savaşıdır.**” Lenin

Marksistlerin Haklı ve Haksız savaflara yaklaşımı ve tavrı

Bir Marksist özgül bir savaşa karşı nasıl bir tutum izlemesi gerektiğine karar verebilmek için o savaşın karakterinin ne olduğunu belirlemesi gerekir. Marksistler saldırgan, haksız savaflara karşı, devrim dahil olmak üzere, bütün ve her türlü araçların kullanımıyla, kararlılıkla mücadele etmeyi savunur. Marksistler halkların bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm uğruna verdikleri devrimci-kurtuluş savaflarını desteklerler. **“Sosyalistler,”** der Lenin **“her zaman ezilenler tarafındadır** ve dolayısıyla, amacı baskıya karşı demokratik veya **sosyalist mücadele olan savaflara karşı olamazlar”** der. *V. I. Lenin, Collected Works, Vol. 23, p. 196.*

Tarihsel ilerleme ve özgürlüğü savunarak, Komünist Partiler **burjuvazinin saldırgan politikalarına karşı** mücadele için kapitalist ülkelerin işçi sınıfını seferber ederler. Bunlar **emperyalist savafların nedenlerini**, “Savafların doğum” sırrını teşhir **eder** ve kitlelere sömürücüler tarafından başlatılan **savaflarda çıkış yolu gösterir.**

Marksistler-Leninistler, **sınıfsal açıdan neyi hedeflediğine bağımlı olarak** her savaşa karşı **somut tavır alırlar**. Burada Marksizm Leninizm, devrimci-kurtuluş savaşları dahil, tüm savaşları, reddeden burjuva **pasifist ideolojiden farkını** net bir şekilde ortaya koyar. Barış vaazi veren Pasifist ideoloji sadece **barış çığırtkanlığı** ile savaşların bir **mücadele vermeden** ortadan kalkmasına yol açacağına inanırlar. Bu nedenle, **pasifist ideoloji**, militaristler için tehlikeli değildir, kitlelerin uyanıklığını yok etmek için, gerici sınıflar tarafından kullanılabilir.

Pasifist ideolojinin aldatıcı niteliğinin teşhiri, barış için mücadele ve halkların güvenliği konusunda kendi örgütlenmesi, ve barış hareketinin daha da geliştirilmesi için **önemli bir koşuldur**. Aynı zamanda **haksız savaşların bütün muhalifleri**, her şekilde desteklenmeli, birleştirilmeli ve savaş tehdidine karşı **mücadeleye çekilmelidir**.

Günümüzdede bazı Sağ Sosyal Demokrat liderler ezilen halkların veya yeni bağımsız devletlerin kurtuluş hareketine karşı, **ilhak savaşlarını, doğrudan destekliyorlar**.

Sosyal-demokrat partilerde, sağcı liderlerinin politikalarına dirençin büyüdüğü gerçeği göz ardı edilmemelidir. Demokrasi ve sosyal ilerleme mücadelesinde eylem birliği, tüm emekçiler, işçi sınıfı güçleri yükselmektedir. **Marksist-Leninist Partiler** Social-Demokrat liderler ve Sağ oportünistlerin uygulamalarını ve ideolojik konumlarını teşhir etmeliler, ve emperyalist burjuvazinin politikalarına karşı **tutarlı sınıf mücadelesini öne çıkarmalıdır**.

Çağdaş Sağ revizyonistler savaşların Marksist değerlendirmesini tahrif ederler. Bunlar işçi sınıfının tavrından sapar ve **işçi sınıfının haklı ve haksız savaşlara** temelde farklı bir tutum aldıkları gerçeğini göz ardı ederler. "Tarafsızlık" kisvesi altında onlar, soyut pasifizmi sınıf tavrı olarak lanse ederler ve aynı zamanda **emperyalizmin savaş tehlikesinde tek kaynak olduğu gerçeğini gizlerler**. Bu şekilde revizyonistler, aynen sağ sosyalistler gibi, emperyalizmin saldırgan güçler karşısında uluslararası **işçi sınıfı hareketini etkisiz hale getirirler**.

Uluslararası işçi sınıfı modern savaşların karakteri ve emperyalist saldırganlara karşı mücadelede doğru bir politika izlemek, kalıcı barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için, **sadece Marksist-Leninist anlayış temelinde doğru bir siyaset takip edebilir.**

Savaşlarının türlere göre Sınıflandırılması için Sosyal Temeller

Her özgülde sürdürülen savaşın **haklı veya haksız olup olmadığına dair karar**, ayrılmaz bir şekilde savaşların **sınıflandırması ile bağlantılıdır.**

Savaşların türleri, içinde yaşanan dönemin temel özellikleri doğrultusunda, ve ona bağımlı olarak belirlenmelidir. **İçinde bulunan dönemi anlamadan** verilen bir savaş değerlendirilemez. Her **tarihsel dönem**, sosyal içeriği bakımından farklılık gösteren, **belirli çelişkileri içinde taşır.** Savaşların sınıflandırılması, **ana çelişkileri**, ya da askeri çatışmaların oluşmasından sorumlu olan bu ana çelişkilerin içeriklerini ve silahlı mücadelede **çatışan toplumsal güçleri** göz önünde bulundurması gerekir.

Sadece tek antagonistik oluşumlar değil, aynı zamanda aynı oluşumun farklı süreleri, (örneğin, kapitalizm), **somut çelişkilerle belirlenmiştir.** Bunlar, belirli bir süre içindeki savaşların temel türlerini belirlerler. Halkların uzun süregelen mücadelesini, onların kurtuluşu ve ulusal devletlerin oluşumu ifade eden ulusal savaşlar, **tekelci kapitalizm öncesinin tipik savaşlarıydı.** Zaten bölünmüş dünyanın yeniden paylaşımı ve dünya egemenliği için (her iki savaşan taraf için haksız savaş) verilen emperyalist savaşlar, emperyalizmin bölünmemiş dönemi için tipik savaşlarıydı.

Sosyal mücadelenin tüm bu -ulusal kurtuluş, demokratik ve sosyalist, ezilen ve ezen ülkeler arası - biçimleri, **emperyalistlerin silah zoruyla çözmek istediği derin uzlaşmaz çelişkileri ifade eder.** 1) sosyal sistemlerin karşılıklı arasındaki savaşlar; 2) Proletarya ve genel demokratik amaçları için tekelci sermayenin gerici güçlere karşı savaş dahil burjuvazi arasındaki iç savaşlar; 3) sömürgecilerin ve onların bağımsızlığı için savaşan halklar arasındaki savaşlar; ve 4) kapitalist sistemler arasında savaş. 5) Günümüzde de emperyalist ve yerli gericiler tarafından kışkırtılan, gelişmekte olan ülkeler arasındaki askeri çatışmalar.

Savaşların başlıca türleri **nadiren** “saf-bariz” şekilde ortaya çıkar. Çeşitli türleri genellikle iç içe ve bir türü diğerine değişerek ortaya çıkar. Saldırgan, **gerici savaşlar iç savaflara dönüşebilirken**, iç savaşlar **yabancı müdahalesine karşı savaşla bütünleşebilir**. Sömürgecilere karşı ezilen halkların ulusal kurtuluş savaşları, aynı zamanda gerici iç güçlere karşı iç savaşla el ele yürüyebilir. Ancak bu **tür iç içe geçen savaşlar ana türleri arasında ayrımı ortadan kaldırmaz**.

Savaş türlerini sınıflandırırken biz (iki tarafında haksız olduğu emperyalist savaşlar hariç) her savaşa, savaşan **her tarafın farklı sosyal amaçları olduğu**, iki taraflı bir fenomen olarak bakarız.

Savaşlar sadece siyasi içeriği açısından değil, aynı zamanda silahlı mücadelenin askeri teknik temelinde farklıdır. Nükleer füzeler çağında savaşın askeri-teknik karakteri toplumsal hayatta nükleer savaşın tarihsel rolünü anlamak için büyük önem kazanır. Savaşlar aynı zamanda, ayrı ülkeler arasında veya dünya devletler koalisyonları arasındaki **askeri çatışmanın ölçeğine göre ayırt edilir**.

Savaşların **askeri-teknik özelliklerine göre sınıflandırılması** sadece burjuva askeri teorisyenlerin tipik bir örneğidir. Bunun nedeni **savaşın sınıfsal özünü** ve emperyalizmin askeri politikalarının **saldırgan karakterini gizlemek** için daha yararlı olmasıdır. Bu nedenle onlar **savaşın sınıfsal-siyasi içeriğini yok sayarak**, savaşların “teknik” sınıflandırmasıyla sınırlandırılır.

Modern ABD stratejisinin çerçevesin de üç çeşit savaş dikkate alınır;

- (1) toptan ve sınırlı (ölçeği ve hedefleri açısından) ; karşıt toplumsal sistemlere ait ülkelerin katılımıyla nükleer savaşlar
- 2) nükleer silahların kullanımı olmadan dünya ve yerel savaşlar;
- 3) halkların ulusal kurtuluş hareketine ve yeni bağımsız devletlere karşı yerel savaşlar.

Emperyalistler **dünyanın farklı yerlerinde kendi konumlarını güçlendirmek** ve işçi sınıfının devrimci-kurtuluş hareketlerini zayıflatmak için sık sık yerel savaşlara başvururlar. Lenin “**küçük savaşlar**” ın

özü ve emperyalist saldırgan politikaları arasındaki **kopmaz bağlantıyı** ortaya koymuştu.

". ... **büyük savaşlardan önce sürdürdükleri küçük savaşları ele alalım** - "küçük" çünkü o savaşlarda birkaç Avrupalı öldü, bununla beraber zaptettikleri ülkelere ait, onların bakış açısıyla "millet" olarak görülmecek halklardan yüzbinlercesi öldü (O Asyalı ve Afrikalıları "millet" olarak tanımlayamazsın!), bu milletlere karşı savaşlar silahsız insanlara karşıydı, kurşunlandı, kurşuna dizildi..

"Mevcut savaş fetih politikasının, bütün halkların kurşunlanmasının, inanılmaz vahşet in bir devamıdır..." V. I. Lenin, Collected Works, Vol. 24, p. 406.

Lenin'in "Küçük" emperyalist savaşlar değerlendirilmesi bugün hala geçerlidir. Bu küçük savaşların özünü ve **sosyal ilerlemeye karşı oluşturduğu tehlikeyi** anlamaya yardımcı olur. Küçük savaşlar ölçeği ve **savaşın teknik yöntemleriyle sınırlı değildir**. Küçük bir emperyalist savaş **bir dünya savaşı içine gelişebilir**. ABD egemen çevrelerinin resmi doktrini olan **"tırmandırma stratejisi"**, - "yerel bir savaşta saldırgan askeri eylemlerin yoğunlaşması, **kaçınılmaz olarak askeri çatışmaların yayılmasına yol açar ve bir dünya savaşı tehlikesini hızlandırır**.

"sosyalistlerin, 'ata topraklarının savunulması' için verilen savaşları ya da 'savunma' savaşlarını", yalnız "yabancı baskısını yok etme" anlamında, "haklı, ilerici ve adil gördüklerini" açıkça belirtir... "Bu savaşlar, ilk saldıran kim olursa olsun, haklı, savunma savaşlarıdır; herhangi bir sosyalist, ezen, kölecî ve yağmacı "Büyük" Devletler karşısında ezilen, eşit görülmeven ve bağımlı devletlere zafer diler." Lenin

Savaşlarda halk kitlelerinin rolü

Halk kitlelerinin artan tarihsel rolü birinci, ikinci dünya savaşları ve savaş sonrası yıllarda ulusal kurtuluş savaşları, iç savaşlar ve diğer savaşlarla da kendini gösterdi.

Savaşlarda halk kitlelerinin savaşa katılımı ve savaş üzerindeki etkilerinin sonuçları değişik koşullara bağlıdır. Ancak bu savaşlarda, belirleyici olan, savaşların karakteri, kitlelerin içinde yaşadığı ve mücadele ettiği sosyal ve devlet sistemi, ve aynı zamanda **işçi sınıfının bilinç ve örgütlenme düzeyidir.**

Halk kitlelerini savaşların sonucunu belirleyici **ana gücü** olarak hesaba katarken, **gerici sınıfların** halk karşıtı güçlerinde savaşlarda aktif olarak katıldığını ve önemli bir etken olduğu, **unutulmamalıdır.** Gericiler, iç ve ulusal kurtuluş savaşları da dahil, her türlü savaşın ortaya, çıkmasından tamamıyla sorumludur. Sömürücü devletlerde mülk sahibi, **gerici sınıfların temsilcileri** silahlı kuvvetlerde, savaş kurumlarında ve diğer devlet organlarında öncü rol oynar, savaşların hazırlanması ve yürütülmesi ve her türlü saldırganlığın yürütülmesinden sorumludur.

Günümüzde emperyalist devletler tek başına **saldırganlığın** sorumluluğunu taşırlar, ve kitleler emperyalistlerin başlattığı herhangi bir saldırganlığın, "tarafsız" olanlar dahil olmak üzere kolayca **diğer ülkelerde yayılabileceği** ve giderek dahada büyüyebileceğinin farkındalar. Bu gerçek, **savaş tüccarlarına karşı** ısrarlı bir şekilde, birleşik, iyi organize edilmiş ve farklı yöntemlerin uygulandığı **kitlesele mücadele için uğraşılması zorunluluğunu gündeme getirmektedir.**

Modern savaşlarda kitlelerin belirleyici rolü, sosyal yasaların hareketiyle, toplumsal süreçlerin tüm içeriği, son olarakda savaşların kendi karmaşıklığı ve tutarsızlığı tarafından belirlenir. Modern savaşlarda kitlelerin rolünün gelişip büyümesi, **tarihsel gelişim sürecini yansıtan genel bir eğilimdir.**

Bu herşeyden önce kitlelerin, materyal üretiminde ve toplumsal yapıda, onların artan **siyasi olgunluğa ulaşması,** ve örgütlenme ile, kendilerini **niteliksel olarak değiştirmeleri ile bağlantılıdır.**

işçi sınıfının ortaya çıkması ve Marksizmin yayılması büyük ölçüde kitlelerin katılımını da yaygınlaştırdı. Üretimde ve toplumdaki yerine bağımlı olarak, işçi sınıfı, bütün sınıfların en devrimcisidir ve her türlü sınıfsal ve ulusal baskının sömürücü sistemlerin yok edilmesinde büyük tarihi misyonunu

hayata uygulayacak sınıftır. Bu nedenle, **işçi sınıfının mücadelesi**, temel olarak uluslararası, derinden insani ve antimilitarist **bir karaktere sahiptir**.

İşçi sınıfının çıkarları, tüm çalışanların hayati çıkarları ile örtüşmektedir ve bu nedenle işçi sınıfı her devrimci, gerçekten halk kurtuluş hareketlerine önderlik yapma niteliğine sahiptir. Bu işçi sınıfı ve onun partisi önderliğinde, savaş dahil olmak üzere, sosyal hayatın tüm alanlarında, **kitlelerin rolünü güçlendirir**.

Modern savaşların birçok özellikleri kitlelerin **artan katılımını oluşturur**. Bunların siyasi içerikleri, askeri-teknik karakterleri, ölçeği ve askeri operasyonların akışı, bunlar kitlelerin büyük sayıda katılımını öngörür. Esasen, **her savaş**, hangi ülkede olursa olsun, veya ne kadar sürerse sürsün, **tüm vatandaşlarını katılımcı yapar** ve bu, **onları savaşın yükünü omuzlama zorunda bırakır**. Bu nedenle Emperyalistler yaygın bir dünya savaşı başlatmakla başarılı olurlarsa, **nükleer savaş tehdidi** her işçinin ve bir bütün olarak halkın yaşamsal çıkarlarını etkileyecektir.

Çağımız savaşlarında kitlelerin artan rolü, çeşitli alanlarda, askeri, ekonomik, sosyo-politik ve ideolojik alanlarda kendini gösterir.

Savaşın türü, **kitlelerin faaliyetlerinin karakteri** ve onlar tarafından uygulanan çabalarının yoğunluğunu belirler.

Haklı Savaşlar da Kitlelerin Rolü

Bütün **haklı savaşların amacı** halkları baskıdan (ulusal ya da sınıf baskının bazen her ikisinin) kurtarmak ya da ülkenin egemenliği ve bağımsızlığının düştüğü tehlikeyi savuşturmak olarak kendisini gösterir. Bu kitlelerin hayati çıkarlarını ifade eder ve bu tür savaşlarda etkinliklerini belirler. Bu aktivite, çok çeşitlidir. Genellikle hükümetin ve iktidar partisinin işgalcilere karşı tüm önlemlerine kitleler tarafından verilen, yurtsever, ve onların somut bir katkısı olarak desteğin ifadesidir. **Haklı savaşlar sırasında, sınıf mücadelesi, antagonistik toplumlarda yeni biçimlere bürünür**.

Kitle mücadele **biçimleri, ölçek ve derinliği**, haklı savaşlarda farklılaşır. Bu farklılaşma savaşın özgül karakterine, savaşan güçlerin **ittifaklarına** ve işçi

sınıfının uluslararası bağlantısının gücüne, dayanışmasına ve askeri **siyasi önderliğinin olgunluğuna bağlıdır.**

İç savaşlarda **savaşan taraflar sınıf ilkesine göre** birbirinden ayrılırlar: devrimci kitleler bir yanda, siyasi düşmanları diğer tarafta. Ancak, bu sosyal sınır **her ülkede aynı değildir.** Dolayısıyla devrimci halkın, uyum ve gücü de farklıdır. İşçi sınıfının olduğu ülkelerde, Marksist-Leninist Partiler önderliğinde iç savaşta köylülükle birlikte **ana gücü teşkil ederler.**

Böyle ülkelerde gerici güçlerin kompozisyonu iç savaşın yürütüldüğü ülkedeki iç ve dış şartlara, çözmek zorunda olduğu sorunlara, savaşın türüne ve cinsine bağlıdır.

Ülkelerinin politik ve ekonomik bağımsızlığını, **demokratikleşmeyi,** elde etmek için **Pro Emperialist iktidar kliğine karşı** mücadele ettiği iç savaşlarda, işçi sınıfı ve köylülük ana gücü oluşturur. Büyük Toprak ağaları, aşiretler vb nin egemenliğinden ve yabancı burjuvaziden rahatsız olan ulusal burjuvazinin bir kısmı, onların mücadelesinde, onlara yardımcı olur. Bu savaşlarda **halk düşmanı, büyük toprak sahipleri** ve genellikle **bankacılık ve yabancı sermaye** ile bağlantılı olan devletin dümenini ayakta tutan ulusal **burjuvazinin üst kesimlerinden oluşur.**

Bu gibi durumlarda kitleler son derece zor görevlerle karşı karşıyadırlar - askeri kaynakları ve silahlı mücadele engin tecrübesi olan kendi yerli ve yabancı gerici lerin birleşik kuvvetlerini yenmek zorundadırlar. Yakın geçmişteki bütün iç savaşların deneyimi, devrimci mücadelenin tek önderliğinin işçi-köylü ittifakı ile, ve tüm ilerici uluslararası güçlerle bağlantıların genişletilmesi ve **kendi siyasi deneyimine dayanarak** bu görevi gerçekleştirebildiğini kanıtlamaktadır.

Ulusal kurtuluş savaşlarında katılımcıların kompozisyonu, iç savaşlardan genellikle daha geniş ve daha çeşitlidir. **Milli burjuvazi daha yaygın olarak temsil edilmektedir.** İşçi sınıfı doğal olarak bu savaşlarda en kararlı güçlerdir. Ulusal kurtuluş savaşlarında **milli burjuvazi nin farklı katmanları, farklı şekillerde tavrı alırlar.**

Marx'ın "vatani yoktur" ifadesine göre, **açıktan açığa,** ya da örtülü olarak

kendi ülkesinin ulusal çıkarlarına ihanet eden ve emperyalist müdahalecilere yardım için dönen, **yabancı finans ve tekeli sermaye ile bağlantılı olanlar**. Bu bağımsızlık için savaşıyan Asya, Afrika ve Güney Amerika ülkelerinde, elit üst kademe ulusal burjuva nin tipik özelliğidir.

Ulusal burjuvazinin çoğunluğu ülke ekonomisinin içinde bulunduğu durgunluktan ve yabancıların hakimiyetinden memnuniyetsizdirler ve bu nedenle **ulusal kurtuluş savaşlarına aktif olarak katılırlar** ve onlarda **ilerici bir rol oynarlar**. En aktif kuklaları ve emperyalizmin uşakları nı ortadan kaldırmak, Kendi hükümetini kurmak ve bağımsız ulusal kalkınma yolunda ülkeyi yönlendirmek, yabancı sermayenin etkinlik alanlarının sınırlandırılması için çaba göstermektedirler.

Ulusal kurtuluş savaşları halkın devrimci enerjisini ortaya çıkarır. **Kitleler kendi deneyimlerinden öğrenirler**, saflarını birleştirerek siyasi bilinçlerini geliştirirler. Yabancı emperyalistlerin ve ulusal burjuvazinin **en büyük korkusu budur**. Bu nedenle, ulusal kurtuluş savaşlarına önderlik ederek, bazı ulusal burjuva çevreler aynı anda üç görevi yerine getirmeye çalışırlar: **Birincisi**, onlarla kesin bir ayrılma yapmadan, yabancı emperyalistlerin hakimiyetinden kurtulabilmek; **ikincisi**, devrimci kitlelerle aralarındaki uzlaşmaz çelişkileri belirgenleştirecek, tam demokratikleşmeyi engellemek, **Üçüncüsü**, devrimci güçleri bölmek.

Milli burjuvazinin çeşitli katmanlarının ulusal kurtuluş savaşlarına katılımı, yerli gericiilere ve yabancı emperyalistlere karşı mücadeleye öncülük etmek, devrimci mücadelenin gerçek liderleri ni ulusal burjuvazi açısından esnek bir politika izlemeye zorlamaktadır.

Haklı savaşların deneyimi, sadece silahlı mücadele ile düşmanı yenmenin yeterli olmadığını göstermektedir. Kitleler ve onların liderliği düşmana karşı tüm **siyasi, ekonomik ve ideolojik eylem araç ve yöntemlerini kullanmalıdır**. Kitlelerin savaşa daha geniş katılımı, daha kesin bir zaferidir.

Dünyadaki tüm ilerici insanların, işçi sınıfının desteği, başarılı sonuçlarda önemli bir faktördür.

Haksız Savaşlarda Kitlelerin Rolü

Haksız ilhak savaşları, halklara karşı savaşlardır. Kitlelerin ve saldırganların çıkarları her zaman birbirleriyle çatışır. Kitleler yaratıcı güçtür. Bütün toplumsal zenginlikler onların emekleri ile yaratılmış ve çoğaltılmıştır. Saldırganlık yaratılmış olan zenginliği yok eder ve işçi sınıfını yıkıma uğratar.

Saldırganlar her zaman saldırgan savaşların amaçlarını kitlelerden "ana vatan savunması", "vatan emniyeti", "inanç", "sorumluluk" vb gibi sahte sloganların arkasına saklarlar.

Kitleler Hitlerlere karşı burjuva hükümetlerin koalisyonunun oluşumu ve ortak düşmana karşı askeri operasyonlarını artırmasında belirleyici bir rol oynamıştır. Aynı zamanda, kitleler savaşın karakterini değiştirme konusunda da çok büyük bir etken olmuşlardır. Nazi işgalcilere karşı Komünist Partilerin öncülüğünde kitlelerin belirleyici mücadelesi Fransa'nın savaşının karakterini değiştirdi. Fransada Komünist parti önderliğinde kurulan geniş ulusal cephe, işçi sınıfından, köylülerden, küçük burjuva ve ilerici entellektüellerden oluşuyordu ve bütün Fransanın desteğini arkasına almıştı. İngiliz kitleleri İngiliz Hükümetinden önce nazi işgali tehdidinin farkına vardı. Kitleler, hükümetden aktif anti-faşist kurtuluş savaşı sürdürmelerini talep etti.

Haksız savaşlar da, haklı savaşlardan farklı olarak, savaşan ülkeler içindeki sınıf çelişkileri kaçınılmaz olarak ve değişik ölçülerde kötüleştirilebilir. İşçi sınıfının siyasi bilinçlerinin gelişmesi sonucunda, kendilerine verilen silahlar genellikle toplumun devrimci dönüşümün çıkarları doğrultusunda iç ve dış sınıf düşmanlarına karşı döndürülebilir.

Bu nedenle, haksız savaşlarda kitlelerin rolü, sadece gelişmekle kalmadı, aynı zamanda yeni bir nitelik kazanmış oldu. Somut koşullar altında kitleler, öncelikle hükümetin istifasını talep edebilir veya saldırgan bir politika izleyen partiye güven oyu vermeyi reddedebilir; **ikincisi**, (haklı haksız, her iki savaşta da) savaşın karakterini değiştirebilirler ve bu savaşları gerici güçlere karşı yönlendirilmiş bir savaş haline dönüştürebilirler; **Üçüncüsü**, savaş sırasında şekillenen devrimci durum, kitleler ve önderlik tarafından sosyalist devrimi gerçekleştirmek için kullanılabilir.

""Eğer bir **savaşın "özü"**, örneğin yabancı zulmüne son vermekse, o zaman, **ezilen devlet ya da ulus açısından böyle bir savaş ileridir**. Buna karşılık, eğer bir savaşın "özü" sömürgelerin yeniden bölüşülmesi, yağmanın paylaşılması, **yabancı toprakların yağmalanmasıysa**, o zaman ata topraklarının savunulmasına ilişkin bütün sözler, "**halkın aldatılmasından başka bir şey değildir**". Lenin

İdeoloji ve Savaş

Savaş konusu incelendiğinde, sadece ekonomik koşullara ve sınıfın ve politik güçlerin özgüldeki çatışması ve ya uyumuna değil, aynı zamanda ideolojik yönlerine de dikkat edilmelidir, çünkü ideoloji her zaman sınıfların hayati çıkarlarını ifade eder ve savunur, asli, temel hedefleri ifade eder. Emperyalist ideoloji - anti-komünizm - tekelci sermayenin ideolojisidir, oysa komünist ideoloji - Marksizm - Leninizm - işçi sınıfının ve tüm çalışanların hayati çıkarlarını ifade etmektedir.

İdeoloji, belirli bir savaşın **araç işlevini** yerine getirir. İdeolojik mücadele **araçları "özel"** dir, çünkü "**genel**"de, askeri hareketlerin ve **savaşın seyrini ve sonuçlarını doğrudan etkilemezler**, fakat insanların bilinçlerini, **bakış açılarını, görüşlerini, morallerini** ve mücadele de verimliliklerini **etkilerler**. İdeolojik araçlar, askerlerin ve kendi ülkesindeki **nüfusun moralini güçlendirebilir**, ordunun ve **düşman ülkelerin nüfusunun moralini** ve politik ilkelerini aşındırabilir.

İdeolojinin savaş hedefleri (ve bu nedenle savaşın karakterleri üzerinde de), ve strateji de, savaşın, ve savaşın kendisinin **hazırlıklarında, sınıfların ve devletlerin politikalarına temel teşkil eden muazzam bir etkiye sahip olduğunu vurgulamak özellikle önemlidir**. Bu işlevler, göreceli olarak **bağımsız olsalar da**, organik olarak bir araya getirilip **birbirleriyle etkileşime girerler**, çünkü ideoloji, savaşı, onun gidişatını ve sonucunu **insanların aktiviteleriyle** büyük ölçüde **etkiler**.

Savaşlarda İdeolojinin Tarihsel Yeri ve Rolü

Genel olarak **ideolojik mücadele ve ideoloji** farklı tarihsel dönemlerde yapılan **savaşlarda farklı roller oynamıştır**. Geçmişte rolleri diğer herşeye göre, **düşman üzerine etkileri konusunda sınırlıydı**. 20. yüzyılda, kitleleri etkilemenin **teknik imkânların büyüdüğü**, kitlelerin daha aydınlanmış ve **daha derinden siyasete çekildiğinde**, ideolojik mücadelenin **savaşta ki rolü büyük ölçüde arttı**. Haklı savaşlarda, komünist ideolojinin yayılması, emekçi kitlelerin düşmanları üzerindeki zaferlerini sağlamada muazzam roller oynamıştır.

Modern koşullarda savaştan önce gelen ve ona katılımında **ideolojik mücadele özellikle keskindir**, ve **savaşta yenilgi**, sadece askeri, ekonomik ve **politik bir yenilgi değil**, aynı zamanda **ideolojik bir yenilgidir de**. Günümüzde halkın ve ordunun iyice **ideolojik bir hazırlığı olmadan**, bırakın savaşı kazanmayı, **bir savaş başlayamaz ve gerçekleştirilemez**.

İdeolojinin savaştaki rolü, belirli bir tarihsel çağda, özellikle de ifade ettiği **sınıfın çıkarlarına**, o sınıfın **tarihsel rolüne** ve verilen **savaşta izlediği politik amaçlara dayanan "biçime" bağlıdır**. Bu rol aynı zamanda sosyal kalkınmanın yasaları ve itici güçleri tarafından belirlenir.

Feodalizm çağında, örneğin, **dini ideoloji hakimdi**. Tüm ilhakçılar, yağmacı savaşlar, ve aynı zamanda, feodal beylere karşı köylü kitlelerinin yürüttükleri devrimci savaşlar, **dini fikirler bayrağı altında gerçekleştirildi**. Fakat **biçim** - dini ideoloji - benzer olsa da, bu ideolojinin **altında yatan politik özlemler farklıydı**.

Kapitalizmin ve burjuva ulusal devletlerin ortaya çıkmasıyla, bu devletlerin yürüttüğü savaşlarda, **politik ideoloji belirleyici etken oldu** ve burjuvazinin çoğunlukla, politik ideolojiyi, feodalların ve din adamlarının dini ideolojisine karşı koydu.

Kapitalizmin ilerici gelişim döneminin tipik nedeni, **burjuva demokratik dönüşümlerin sorunlarını çözmeyi, yabancı baskısını devirmeyi ve ulusal özgürlüğü savunmayı amaçlayan savaşlardı**. Bu dönem sürecinde burjuva ideolojisi, burjuva ulusal devletlerin kendi ulusal kültürleriyle birlikte kurulma mücadelesinde **bir araç olarak kullanılan ulusal bir ideoloji idi**.

Bu ideolojinin **oynayacağı ilerici bir rolü vardı**. Burjuva topluluğunun **halk kitlelerini etrafında toplanmasına yardımcı olan manevi gücü**. Ulusal ideoloji, bu nispeten ilerici rolü, **emperyalist sömürü ve baskıya karşı** sömürge ve bağımlı ülkelerdeki **halkların ulusal kurtuluş mücadelesinin** kesin aşamalarında oynamaya devam edecekti.

Ulusal savaşlar çağında yaratılan **ulusal ideoloji, küçük burjuvazide ve proletaryanın geniş bir parçası üzerinde derin izler bıraktı**. Burjuvazi tarafından **emperyalist dönemin yıkıcı savaşlarında kullanıldı**. Birinci Dünya Savaşı'nda, **emperyalist burjuvazi**, “Ulusal” ideolojiyi kullanarak ve **“anavatanın savunulması”** kavramı üzerine spekülasyon yaparak, **insanları aldattı**.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra **“ulusal” ideoloji artık emperyalist çıkarları karşılayamaz hale geldi**. Çünkü bu ideoloji artık **birleştirmiyor**, ama **emperyalist devletleri ulusal prensibe göre ayırıyor** ve kendi **saldırgan askeri blokları içinde birliğin kurulmasını engelliyordu**. Bazı burjuva bilim adamları, Avrupalı halkların milliyetçiliğinin, Batı Avrupa'nın politik, ekonomik ve askeri birliğini engelleyecek kadar güçlü olduğunu kabul etmeye mecbur kaldılar. Bu, emperyalist teorisyenleri, **eski ideolojik silahın** yeni amaçlara hizmet etmesini sağlamak için **değiştirmeye ve yeniden şekillendirmeye zorladı**. Örneğin, onlar “Avrupalılaşıma” ve Atlantik cilik” ideolojilerini ön plana çıkarıyorlar ve bazı Avrupalı ulusların milliyetçi “dar görüşlülüğüne” saldırıyorlardı.

Modern burjuva gerici ideolojisi, her şeyden önce, “özgür dünya” paçavra ideallerini yamamak ve yenilemek, için her yolu deniyor, ikinci olarak, doğanın ve **tarihsel gelişimin düzenlerinin** tahrif edilmiş çarpık bir resmini veriyor. Burjuva propaganda çabaları, modern kapitalist dünyanın, **ana toplumsal çelişkilerini** ve hatalarını gizlemeye, **politik bilinci köreltmeye** ve **emekçilerin sosyalizm için mücadele etme isteğini felç etmeye çalışmaktadır**.

Anti-komünizm artık emperyalizmin temel ideolojik-politik silahıdır. Onun temel içeriği, sosyalist sistem hakkında iftira, Komünist Partilerin politika ve

amaçlarının ve **Marksist Leninist öğretinin, tahrif edilmiş şekilde yorumlanmasıdır.**

Anti-komünizm, modern burjuva ideolojisinin krizinin açık bir ifadesidir. Bu kriz, emperyalist burjuvazinin kitlelerin zihnini kavrayabilecek fikirleri geliştirememesinden kaynaklanır. Kitleler giderek Marksist-Leninist fikirleri benimsiyor ve anti-emperyalist mücadelede onlara rehberlik ediyorlar.

Emperyalist gerici, ilerici, gelişmiş ve devrimci her şeyi ezmek için anti-komünizmin sahte sloganlarını kullanır. Anti-komünizm, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı savaşmak ve işçilerin saflarını bölmek için kullanılır. Örneğin, ABD'de anti-komünizm, ABD Komünist Partisi nin Programı, "Hitler'in zamanındaki gibi, bugün de temelde aynı amaca hizmet eder " der".

Burjuva ideolojisinin **birçok türü ve biçimi olsa da,** emekçi insanları aldatmak için **birçok yöntem ve araçları da vardır;** bunların hepsi, **sadece tek bir amaca sahiptir;** kapitalist sistemi savunmak. Modern burjuva politik ve ekonomik teorileri, felsefesi ve sosyolojisi, ahlakı ve estetiği, tekelci egemenliği ve sömürüyü haklı çıkarmaya, kamusal mülkiyeti ve kolektivizmi yok etmeye, militarizmi ve **savaşı övmeye,** sömürgeciliği ve **ırkçılığı haklı çıkarmağa,** vehalklar arasında **çatışma ve nefret tohumu ekmeğe hizmet eder.**

Tarihsel deneyim, özellikle (1941-1945) Büyük Vatansever Savaş, **ideolojinin savaşta büyük bir rol oynadığını doğrulamıştır.** Yeni bir sosyal sistemi temsil eden Sovyetler Birliği — sosyalizm; yeni bir askeri örgüt — Sovyet Ordusu; ve yeni bir ideoloji — komünizm, ölüm ve yaşam mücadelesinde nazi Almanya ile karşı karşıya kaldı. **İki ülkenin birbiriyle ortak hiçbir şeyleri yoktu.**

İkinci Dünya Savaşı'nın deneyimi, modern savaşta **ideolojinin artan rolü** için bir neden daha ortaya çıkardı. Emperyalist dönemin savaşlarında ve sosyalist sistemin ortaya çıkmasına kadar, muhalifler **genellikle benzer bir ideolojiyi benimsemişlerdi.** Birincisi, **sömürücü sınıfların** bir ideolojiydi,

ikincisi, **anti-bilimseldi** ve üçüncü olarak, doğrudan ya da sonunda **insanlığın ilerici gelişiminin çıkarlarına karşıydı**.

Benzer ideolojiler bir savaşta çarpıştıklarında, gidişatı üzerindeki etkisi nötrleştirilir ve bu nedenle **ayırt edilmesi zorlaşır**. Gerçi bu durumlarda **ideoloji** savaşın hazırlanmasında ve yürütülmesinde **önemli bir rol oynasa da**, ideolojinin doğası değil, **siyasal amaçlarının karakteri**, çatışan taraflardan birinin **ideolojik üstünlüğünü sağlayan etken olur**.

Sadece geçmişin iç savaşlarında **farklı ideolojiler birbirine karşı çıkmıştı**. Kölelerin köle sahiplerine karşı, serflerin toprak sahiplerine karşı ve proletaryanın burjuvaziye karşı savaşlarında durum böyleydi. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, **köylü savaşlarındaki katılımcılar** resmi olarak dini bir ideolojiyi kabul ettiler, fakat siyasi içerikte, feodal beylerin ideolojisinden radikal olarak farklıydı.

Modern savaşlarda **ideolojinin oynadığı büyük rol**, kitle iletişim araçlarının (basın, sinema, radyo, televizyon, vb.) genişletilmesi ve mükemmelleştirilmesinden kaynaklanmaktadır. Kapitalist ülkelerde **bu medya burjuvazinin elindedir ve ideolojisini yaymaya hizmet eder**. Bununla birlikte, kapitalist ülkelerde, emperyalist fikirlerin, militarizm ideolojisinin ve saldırganlığın parçalayıcı etkisiyle savaşmak için çeşitli araçlar kullanan ilerici güçler de vardır.

Modern Savaşta İdeolojinin Rolüne İlişkin Burjuva Görüşleri

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra **emperyalist teorisyenler** ideolojinin rolü konusunda özellikle yeniden yapılanma içine girdiler. Onlar **savaşların deneyimlerinden**, saldırgan yerel savaş ve üçüncü dünya savaşı hazırlama ve başlatma çıkarlarıyla uyuşan, kendi sınıfı çıkarları doğrultusunda **"genellemeler" ve "sonuçlar" çıkardılar**.

Bu, özellikle emperyalizmin askeri ideologlarının, generallerin, emekli ya da hala aktif hizmette olanların yanı sıra, pek çok "sivil" filozof ve sosyologun, ideolojik savaş ve ideolojik savaşların modern tarihsel **döneme özgül bir özellik** olduğunu dile getiren bir çağ olduğunu ileri sürdüğü varsayımı gerçeğinde kendisini ortaya çıkarır. .

Werner Picht, “İdeolojik savaşların eşğinde duruyoruz” diye yazıyor. “İdeolojik çelişkilerin dünyayı dönüştürmek için birincil güç haline geldiği bir çağa giriyoruz” Diğer birçok emperyalist kuramcı ve yazar, aynı temelde konuşur.

Modern savaşların ideolojik temelde olduğu iddiası özellikle saçmadır, çünkü ideolojik çelişkiler hiçbir zaman birincil olmamıştır ve asla birincil olamazlar: her zaman ikincil- yani ekonomik çelişkilerin türevi olmuşlardır.

Bu, burjuva ideologlarının ideolojik savaşların örnekleri olarak bahsettikleri dini savaşlar dönemi için de geçerlidir. Gerçekte dinî savaşlar, ekonomik nedenlerin bir uzantısıydı ve çok kesin politik, sınıf amaçlarını takip ediyordu. Dini görüşler bu savaşların sebebi değildi, ideolojik silahlardı.

Modern burjuva ideologlarının ideolojik savaşlar çağına dair tüm konuşmaları, temel Marksist-Leninist ilkeye karşı yöneltilmiştir. **Savaş**, bir sınıfın politikalarının şiddet yoluyla devam etmesidir, ve siyasetin kendisi “ekonominin yoğunlaşmış bir ifadesi” dir. Bu konuşmanın amacı, iki dünya sistemindeki karşıt ideolojilerin varlığının, **komünist ideolojinin savaşın tohumlarını** içerdiği, olası bir üçüncü dünya savaşının kaynağı olduğunu iddia etmektir.

İdeolojik savaştan bahseden bazı askeri ideologlar, ideolojik yenilginin hepsinden daha ağır (yenilgi) olduğunu kabul etmeye mecbur kaldılar. Bu nedenle emperyalist burjuvazinin temel görevlerine tekabül eden bir ideolojiyi şu anda ve gelecekteki savaşta, gözleren irak tutmak, düşman, “komünist fikirlerin saldırısına dayamak”, kendilerinin dışındakilere yüklemek, bu düşünceyi hakim kılmak için her yolu deniyorlar. Onlara göre, “İdeolojik savaşlar döneminde ve ideolojik olarak oluşmuş bir askeri güce karşı savaşta başarıyı, sadece kendisini savunmak için "değerlere", "fikirlere" ve "ahlaki ilkelere" derinden inanan bir ordu elde edilebilir.”

Yani, (kendi belirledikleri) “değerlere”, “fikirlere” ve “ahlaki

ilkelere" **derinden inanç, emperyalist saldırganlığın "ideolojik" kılıfı haline getirilir.**

Bu kılıf, aslında, "özel çağ ideolojik savaşları" hakkındaki tüm konuşmaların temel sebebidir. Nazi ideolojisinin şampiyonları, emperyalist devletlerin ordularını gelecekteki savaşta komünist ideolojiye karşı koyabilecek bir ideolojiyle empenye etme, bütünleştirme hayalini kuruyorlardı. Faşist ideolojinin iflasının ve İkinci Dünya Savaşı'nda komünist ideolojinin tam zaferinin bilincinde olan emperyalist ideologlar, sınıf önyargısına batmış oldukları için doğru sonuçları çizemediler.

Emperyalist ve burjuva ülkelerde **"kapitalizmin kıyameti" genel olarak "medeniyetin kıyameti" olarak tasvir edilir.** Özgül koşullara bağlı olarak, kozmopolitlik, milliyetçilik, ırkçılık, Maltuizm, "halk kapitalizmi", "ulusal komünizm" ideolojileri, ya da şu anda amaçlarına hizmet edecekleri **her türlü ideolojik biçimleri** düşünür ve uygularlar.

Emperyalizmin yozlaşmış ideolojisinin yağmacı savaşlar yapmalarını sağlayabilecek "birleşik bir güç" olarak hareket etmesini istiyor ve bu yolda adımlar atıyorlar. Lenin in değerlendirdiği gibi, emperyalistlerin birleşerek ultra bir emperyalist oluşturması soyut da böyle bir olasılık reddedilemez, ancak mali sermayeler bir dünya birliğini oluşturmadan önce emperyalizm kaçınılmaz olarak patlayacak, kapitalizm kendi zıddına dönüşecektir.

Aynı zamanda , **gerici emperyalist ideolojinin gidereke-ölümcül olan etkisini küçümsememeli:** ideolojinin savaşta ve toplumun bütünündeki **rolü**, sadece onun doğasına değil, aynı zamanda daha başka birçok duruma da bağlıdır.

Birincisi, **eğer en geniş kitleler tarafından kucaklandırılmışsa, yanlış fikirler bile ciddi bir güçtür.**

İkincisi, **gerici burjuvazi amaçlarına göre her türlü fikri kullanır, " anavatan savunması " sloganının, özgürlük ve demokrasi ideallerinin ve hatta sosyalist fikirlerin çekici kuvveti üzerine spekülasyon yapar .** Burjuva

ideolojisi aldatma ve demagojiye başvurur, **savaşta maddi menfaatleri savunur**, “kırmızı vb. tehlike” kılıflarını kullanır.

Ancak, **en önemlisi**, modern burjuvazinin insanları sevmeyen ideolojisinin, militan gericilerin politikalarında **somutlaştığı gerçeğidir**. Bu politika, emperyalist askeri blokların oluşturulmasından ve askeri doktrinler ve stratejilerinden sorumludur. Bu nedenle **burjuva ideolojisine karşı, dış ve çivi ile savaşılmalıdır**.

Burjuva İdeolojisine Karşı Tutum

Modern dünyada, iki ideoloji, komünist ve burjuva ideoloji arasında şiddetli bir mücadele sürmektedir. Bu mücadele, halkın kapitalizmden sosyalizme tarihsel geçişine dair düşüncesinin yansımasıdır.

Emperyalist ideolojiye teorik bakımdan inkar edilemez bir biçimde üstün olan Marksist-Leninist ideoloji, hangi biçimlerde olursa olsun, **emperyalist ideolojiye yıkıcı darbeler vurabilir**. Marksist- Leninist ideoloji, **nesnel gerçekliği** ve mevcut sosyal gelişimin ihtiyaçlarını, burjuvaziden den **daha derin ve doğru yansıtır**.

Komünist ideoloji, savaş tohumlarını taşımayan sosyalizmin ekonomik ve politik sistemine dayanır. **Halklar arasında bir dostluk ve barış ideolojisidir**.

Emperyalist ideoloji militarizm ve savaş, **halklar için, halklar arası nefrettir**. İnsanın insan tarafından sömürülmesine dayanan kapitalist toplum, **uzlaşmaz çelişkilerle bölünür**. Savaşları sürdürmek için emperyalistlerin **bu sınıfsal çelişkileri körüklemek** ve sözde "homojen" , şu veya bu bir “halkın birliği” ni elde etmek zorundadırlar. Bu görev burjuva ideolojisine ve burjuva ideologlarına yüklenmiştir. Burjuvazi, emekçileri, bu ideolojik aldatmacasıyla **“sözde homojen bir halkın birliğini”** güvence altına almaya çalışır.

Burjuvazinin tarihsel zorunlu sonu nun kaçınılmazlığı, onun ideolojisinde yansır ve **bu, onu son derece gerici ve saldırgan yapar**. Emperyalist

devletlerin ideolojisi, **savaşın yıkıcı amaçlarını gizlemek, halk kitlelerini aldatmak ve savaştan sorumlu gerçek nedenleri gizlemektir.**

Bütün biçimlerinde burjuva ideolojisi, emperyalist **savaşın gerçek amaçları ile ideolojik gerekçeleri arasındaki çelişkiyle yüzleşir.** Çelişkiler, emperyalist devletlerin ve ABD'nin ve diğer emperyalist ülkelerin İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana bir araya geldikleri ideologların ve devlet adamlarının **ifade ettiği görüşlerin tipik bir örneğidir.**

Emperyalistler için en ölümcül olanı, halkın çıkarları ile burjuvazinin çıkarları arasındaki çatışmadan kaynaklanan **çelişkidir.** Modern burjuva ideolojisi, insanların savaşta belirleyici rol oynadıklarını kabul etse de, yağmacı savaşlarında, emekçi halkların çıkarlarını ifade eden ve askerlere ilham verebilecek idealleri geliştiremez.

Örneğin, emperyalizmin ideologları, askerlerin kendi fedakârlığını haklı çıkaracak ve kesin bir anlam kazandıracak askeri hizmetin, yol gösterici bir düşünce temelinde olması gerektiğini anlarlar. NATO Dergisi Genel Askeri İncelemesi şöyle yazıyor: “Bugün ideolojik bir çağda yaşıyoruz. Eğer onlar yaşayacaklarsa, Batılı ulusların komünizme üstün bir ideolojiye ihtiyacı vardır. Silahlı kuvvetlerin de bir ideolojisi olmalı ...”

Sömürücü sınıfların ideolojisi **halk kitlelerinin çıkarlarıyla çatışır;** Yağmacı, adaletsiz savaşlar er ya da geç **bu ideoloji ile halkın çıkarları arasındaki çatışmayı açığa çıkarır.**

Komünist ideoloji, tüm emekçilerin hayati çıkarlarını ifade eder. En gelişmiş sosyal sisteme dayanır, insanların yaşamları etkinlikleri, sosyal gelişimi ile ayrılmaz bir şekilde bağlantılıdır.

Ceviri ve derleme Erdoğan A
Ocak – Eylül, 2018